STRUČNI SKUP
UDRUGE TAJNIKA I RAČUNOVOĐA U ŠKOLSTVU

ELA KOVAČIĆ

TEME
KOJE MUČE RAD ŠKOLSKIH USTANOVA
I
ŠTO TREBA IZBACITI IZ ŠKOLE

PO MIŠLJENJU TAJNIKA I RAČUNOVOĐA ZAPOSLENIH U ŠKOLSTVU

Što sve muči rad školskih ustanova?

Administrativni teret

Škole preuzimaju uloge distributera knjiga i logističara prehrane umjesto odgojno-obrazovnog rada.

(JAVANA NABAVA)

Deficit kadrova

Kroničan nedostatak administratora i referenata uz sve veći obujam poslova i odgovornosti.

Nedostatak učitelja /stručnog kadra i ostalih.

(ZABRANA ZAPOŠLJAVANJA)

Blokada napredovanja

Sustav ne nudi napredovanje, a Pravilnik o djelokrugu radnih mjesta za tajnike, voditelje računovodstva, računovodstvene referente i administratore i dalje nije donesen prema stvarnom stanju na terenu.

(NEMOGUĆNOST NAPREDOVANJA)

PREVIŠE OPTREĆENJA

Nabava udžbenika (javna nabava) Škole kao produžena ruka izdavačima

Zašto školske ustanove odrađuju posao komercijalnih knjižara?

Prebacivanje odgovornosti na učitelje

Učitelji se umjesto nastavi posvećuju odabiru, narudžbama i distribuciji materijala.

Preopterećenost tajnika i računovođa

Provođenje javne nabave i administriranje narudžbi stvara ogroman trošak i legalizirani pritisak.

Rješenje: Povratak knjižarama

Roditelji bi trebali nabavljati udžbenike i radne materijale u knjižarama čija je to primarna djelatnost.

ORGANIZACIJA PREHRANE

Školska prehrana (javna nabava)
Neefikasnost i bacanje hrane

Velike količine otpada

Ponuđena hrana često ostaje, što stvara neprihvatljive financijske i materijalne gubitke.

Nedostatak kuhinja

Nisu sve škole u mogućnosti osigurati vlastite kuhinjske kapacitete.

Novi model

Preispitivanje modela, a država mora osigurati održiviji sustav umjesto prebacivanja javne nabave na škole.

Rješenje: prebaciti javnu nabavu na Osnivače.

SISTEMATIZACIJA RADNIH MJESTA (deficit kadra)

Potreba za adekvatnim kadrovskim pojačanjem

Tajnik škole

Potreban

ADMINISTRATOR - Zbog znatnog opsega pravnih i općih poslova, svakom tajniku neophodna je pomoć administratora.

Voditelj računovodstva

Potreban

RAČUNOVODSTVENI REFERENT- Zbog složenosti financijskih propisa i obrade dokumentacije, voditelju računovodstva nužan je referent.

Ministarstvo ne odobrava zapošljavanja – svaka škola prepuštena je sama sebi!

INSTITUCIONALNI ZASTOJ

Status radnih mjesta
Nedostatak propisa i valorizacije

Nije donesen NOVI Pravilnik o djelokrugu rada

Ministar još uvijek nije donio Pravilnik koji precizno utvrđuje djelokrug rada tajnika i voditelja računovodstva, a koji odgovara stvarnom stanju na terenu.

Povjerenstvo za Novi Zakon o odgoju i obrazovanju

Ministarstvo treba imenovati Povjerenstvo / Radnu skupinu koja ima znanje odraditi novi Zakonu o odgoju i obrazovanju. Tko radi na donošenju novog Zakona?

Nemogućnost napredovanja u struci

Posao se iz dana u dan gomila, zahtjevi rastu, a sustav ne pruža nikakve opcije napredovanja za administrativno osoblje.
Sustav tjera sposobne ljude da potraže nova radna mjesta.

ZAKLJUČNO – ZAHTJEVI ZA RASTEREĆENJEM I DOSTOJANSTVOM

1. IZBACIVANJE NESRODNIH POSLOVA
Rasteretiti škole nabave udžbenika i preoblikovati model školske prehrane za škole koje nemaju kuhinju

2. ZAPOŠLJAVANJE POTREBNOG KADRA
Odobravanje zapošljavanja administratora i računovodstvenog referenta. (tražimo ukidanje odluke o zabrani zapošljavanja)

3.DONOŠENJE PRAVILNIKA O DJELOKRUGU RADA
Hitno donošenje Pravilnika i vrednovanja radnih mjesta tajnika i računovođa.

4. UKLJUČITI STRUKU U IZRADU ZAKONA
Imenovanje povjerenstava za Zakon o odgoju i obrazovanju za osnovne i srednje škole.

OBJAŠNJENJE - ŠTO NAM OTEŽAVA RAD?

Javno nabavu - treba li javnu nabavu raditi Ministarstvo, osnivači ili gradovi jer imaju zaposlene koji se bave javnom nabavom, a ne da je sav teret prebačen na školske ustanove. (za udžbenike, radni materijal, prehranu)

Imenovanje ravnatelja trebalo bi biti odrađeno kompletno od strane Ministarstva, jer je sve prebačeno na školu – od raspisivanja natječaja do imenovanja ravnatelja. Bilo bi puno bolje da Ministarstvo raspiše i provede natječaji postupak.

Zapošljavanje radnika je u opisu radnog mjesta ravnatelja.
Nakon što Povjerenstvo škole za zapošljavanje odradi testiranje i dostavi rang-listu, odluku donosi ravnatelj, koji potom traži suglasnost Školskoga odbora.
Članovi Školskoga odbora mogu dati ili uskratiti suglasnost na ravnateljevu odluku.
Pravilnik o zapošljavanju u okviru svake školske ustanove je različit i nije potreban jer nema smisla razvlačiti postupak izbora kandidata.

KAKO SU SE SNAŠLI NA NOVOM RADNOM MJESTU KOLEGE TAJNICI I RAČUNOVOĐE KOJI SU DALI ILI DOBILI OTKAZ

ELA KOVAČIĆ

Učestali otkazi zbog stresnog posla

Imamo kolege koje su dobile otkaz, ali imamo više kolega koje su dale otkaz.

Svi koji su se zaposlili na drugo radno mjesto vrlo dobro su se snašli.
Ističu da su se preporodili.

Tek sada vide koliki su obim posla radili i koliko su stručni u svom poslu.

Svi kažu da ne mogu shvatiti da to nisu i ranije napravili.

Mogućnosti koje su dobili izvan sustava školstva su velike, **počevši** od visine plaće **pa sve** do opisa posla.

PROBLEMATIKA RADNOG MJESTA TAJNIKA I VODITELJA RAČUNOVODSTVA

PO MIŠLJENJU TAJNIKA I RAČUNOVOĐA ZAPOSLENIH U ŠKOLSTVU

ELA KOVAČIĆ

Što sve radi TAJNIKA ŠKOLSKE USTANOVE?

- **PRAVNO-KADROVSKI POSLOVI:** zapošljavanja, otkazi, odluke o pravima (jubilarne nagrade, materijalna prava), evidencija radnog vremena te prijave u registar zaposlenih, na mirovinsko itd.....
- **NABAVA I LOGISTIKA:** provođenje postupaka javne nabave, praćenje zaštite na radu, pa sve do naručivanja uredskog materijala i papira za ruke. (posebno za škole koje imaju kuhinje)
- **ADMINISTRACIJA I EVIDENCIJE:** urudžbiranje, izdavanje potvrda i duplikata svjedodžbi, vođenje popisa učenika putnika i mnogo drugih evidencija a posebno za škole koje imaju kuhinju.
- **PROJEKTI I KOMUNIKACIJA:** rad na projektima (posebno oko pomoćnika u nastavi) te stalna koordinacija s osnivačem (gradom/županijom), ministarstvom i ostalim institucijama. Ostali mnogobrojni projekti. Svaki novi projekt stvara opterećenje za tajnika i voditelja računovodstva.
- **NEZAMJENJIVOST BEZ ADEKVATNE NAKNADE:** zbog vezanosti sustava uz osobni certifikat i razne aplikacije u koje unosimo podatke, posao se nerijetko odrađuje i kada smo na bolovanju, a zaostatke po povratku treba riješiti bez plaćenih prekovremenih sati.

Ovakav opseg zadataka preopterećuje svakog tajnika do te mjere da bi i umjetnoj inteligenciji trebao reset prije kraja radnog dana, a da ne kažem da godišnji odmor nikad ne koristimo u komadu ili barem u dva dijela.

Niti jedno radno mjesto ne spaja toliko nespojivih uloga kao posao tajnika škole. Isto vrijedi i za voditelja računovodstva koji uz rokove i konstante zakonske obveze još manje može koristiti godišnji odmor od tajnika.

BITNO:

Tajnici škola i voditelji računovodstva, iako su visokoobrazovani stručnjaci pravne i ekonomske struke sposobni voditi najsloženije sustave, svedeni su na rang i gotovo istu plaću kao pomoćnici u nastavi – bez ikakve mogućnosti napredovanja.

Usudim se reći da pomoćnici u nastavi imaju veća prava od nas, počevši od godišnjih odmora koje mogu koristiti u komadu, do toga da imaju jasno definiran opis posla i točno se zna što rade.

Svaki pomoćnik u nastavi ima jednaku plaću za isti rad, dok, primjerice, tajnici školskih ustanova i voditelji računovodstva nemaju iste uvjete ni isti opis poslova gledajući svaku školu zasebno i razlikujemo se u opsegu poslova koje radimo.

S druge strane, **Ministarstvo nas u sustavu jednostavno ne prepoznaje** kao visokoobrazovane stručnjake koji vode svaku ustanovu pridržavajući se brojnih propisa – zakona, pravilnika, a nadasve naputaka. Ministarstvo ili nije svjesno našeg znanja ili ne želi biti informirano o stanju na terenu.

Bez našeg znanja ni jedna ustanova ne bi mogla zakonito funkcionirati.

BORBA KOJA TRAJE VEĆ 24 GODINE

- Iza UTIRUŠ-a su 24 godine borbe i ne namjeravamo stati. Razumijem da mlađim kolegama sadašnja situacija djeluje neizdrživo, nepravedno, ponižavajuće i degradirajući, no nekada je bilo i gore – sve što danas imamo stekli smo teškim, volonterskim radom članova UTIRUŠ-a i školskih sindikata na terenu.
- Srećom, UTIRUŠ okuplja upravo one predane pojedince koji se ističu svojim stvarnim radom, doprinosom i zalaganjem.
- Zahvala svim kolegama koje podržavaju rad UTIRUŠ-a plaćanjem članarine koja iznosi 50,00 eura godišnje (4,16 eura mjesečno)
- Zahvala svima koji na terenu vrše edukacije kolega i na taj način umanjuju stresan posao koji obavljamo.
- Pojedinac ne može učiniti mnogo, ali udružena struka može puno. Pojedinci koji ne prihvaćaju rad i postignuća Udruge, drugim riječima, ignoriraju struku. Ako struka sama sebe ne podrži, nitko drugi nas neće podržati. Malo nas je, ali smo bitna karika u sustavu. DRŽIMO SE ZAJEDNO!

I NA KRAJU

1.Imenovanje stručnog Povjerenstva- Radne skupine
Potrebno je imenovati stručno povjerenstvo za donošenje Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama koji bi u potpunosti odgovarao stvarnom stanju na terenu.
2.Donošenje Pravilnika o djelokrugu rada
Nužno je donijeti Pravilnik o djelokrugu rada za radna mjesta tajnika i voditelja računovodstva.
3.Postupak imenovanja ravnatelja
Procedura imenovanja ravnatelja u praksi predstavlja izvor velikog stresa.
4.Depolitizacija školskih odbora
Kod imenovanja školskih odbora politiku je potrebno u potpunosti izbaciti iz škola. Ako novi Zakon omogući veća prava vanjskih članovima koje imenuje Osnivač (stranka) školstvo će u potpunosti potonuti jer školu moraju voditi stručni ljudi koji rade i žive za školu. Svima zaposlenima u određenoj školskoj ustanovi, škola je drugi dom. Učitelji imaju svoju djecu/učenike i roditelje, a administracija se brine da sva prava budu pokrivena za sve radnike i učenike. Ravnatelj treba biti na vrhu u svakom segmetu donošenja svake odluke.
5.Pravo na napredovanje
Svi zaposleni moraju imati jednaka prava kada je riječ o profesionalnom napredovanju.
6.Pravni položaj tajnika i računovođa

Pravni položaj tajnika i računovođa

Postavlja se ključno pitanje

Prepoznavanje kompetencija: Postavlja se opravdano pitanje zašto tajnici i računovođe, usprkos potrebnim znanjima, obrazovanju i dokazanim sposobnostima za vođenje školske ustanove, nemaju još uvijek zakonsku mogućnost obnašati dužnost ravnatelja.

Tajnik škole (zbog poznavanja propisa, radnopravnih odnosa i opće pravne, administrativne i upravne strukture) i
voditelj računovodstva (zbog ključne zakonske uloge u upravljanju proračunom i fiskalne odgovornosti)
zapravo su jedini profili unutar ustanove koji u potpunosti posjeduju operativne kompetencije za uspješno vođenje škole uz postojećeg ravnatelja. (kažem postojeće ne novog ravnatelja)

Najveća noćna mora svakog tajnika i voditelja računovodstva je primopredaja dužnosti i odlazak postojećeg te dolazak novog ravnatelja.
Svako novo uvođenje novog ravnatelja u sustav vođenja ustanove je bez financijskog pokrića za tajnika i voditelja računovodstva. Upravo iz tog razloga UTIRUŠ je i zahtjevao napredovanje u mentora, savjetnika i izvrsnog savjetnika temeljem godina radnog iskustva. Rekli su da to nije moguće?

Nije li apsurdno da zakonsku odgovornost za proračun snosi ravnatelj koji često nema nikakva financijska ili ekonomska znanja, dok financijski nositelj sustava – voditelj računovodstva – ostaje isključen s upravljačke pozicije?

•S obzirom na to da se ravnatelj svakodnevno susreće s donošenjem složenih pravnih akata, rješavanjem radnopravnih sporova, natječajnim procedurama i zakonskim propisima iz domene odgoja i obrazovanja, tko je u školi, uz školskog tajnika, uopće educiran i kadar samostalno interpretirati i provoditi zakone bez stalnog oslanjanja na pravnu službu?

•Može li ustanova funkcionirati bez besprijekornog poznavanja upravnog postupka, radnog prava i normativa koje tajnik u malom prstu drži godinama, dok se od novog ravnatelja (često nastavnika iz zbornice) očekuje da tek u hodu uči temeljne administrativne procese?

•Zašto se ignorira činjenica da tajnik već godinama vodi cijelokupnu pravnu i administrativnu vertikalu škole, što je 90 % posla koji čini pozadinu svakog ravnateljskog mandata?

TRENUTNO STANJE ŠKOLSTAVA

Nema stručnog kadra (ni nastavnog ni nenastavnog), a stručnjaci u obrazovanju pronašli su svoju budućnost u drugim zanimanjima ili u drugim zemljama.

Malo tko želi raditi zamjene u školi jer nezaposlenim mladima to ne pruža financijsku stabilnost.

Prepucavanje između sindikata i Vlade te stav našeg Ministarstva doveli su školstvo, odgoj i obrazovanje do ruba ponora. Smatram da država ima novca, ali da ga treba znati trošiti i pametno ulagati. Odreći se ulaganja u znanje i mlade svjesno je ignoriranje naše budućnosti.

Došli smo do zaključka da više nemamo što izgubiti osim svojih okova. A kada te okove strgnemo, dobit ćemo državu u kojoj će se školovanje cijeniti i vrednovati jednako kao i zdravstvo – tek onda kad platiš, ako imaš novca.

Školstvo ide prema tihoj privatizaciji u kojoj će kvaliteta ovisiti isključivo o debljini novčanika, jer svi žele da fiziku predaje netko tko je završio fiziku, ili matematiku netko tko je završio matematiku. Danas je doslovno stanje takvo da, kad na vrata tajništva pokuca netko s dokumentacijom za posao, prvo što ga pitaš jest: ‚A što osim svog predmeta možete predavati?‘

Školstvo nam tone sporo ali kontinuirano. Još uvijek možemo baciti kolo za spašavanje!

•Ako spojimo **pravnu sigurnost koju osigurava tajnik** i **fiskalnu stabilnost koju jamči voditelj računovodstva**, zar nije očito da te dvije funkcije čine jedini stvarni temelj održivosti i zakonitog rada jedne školske ustanove?

•Zašto sustav uporno postavlja na mjesto ravnatelja osobe izvan ove dvije ključne struke, kada se u praksi ionako događa da sav težak pravni i financijski posao odrađuju upravo tajnik i računovođa?

•Apsolutno se slažem da je zakonski utemeljeno pravo da se ravnatelj bira iz redova nastavnika, no zar nije potrebno i tajnicima te računovođama omogućiti da se, ako to žele, mogu natjecati za navedeno radno mjesto? Biti ravnatelj odgovoran je i težak posao.

Ravnatelji su osobe koje stoje na vrhu piramide jedne ustanove – škole – i okolina ih treba prepoznati kao ljude koji su na čelu „tvornice naše budućnosti“.

Svaka škola nosi pečat koji nametne ravnatelj, a svaki ravnatelj iza sebe ostavlja godine rada kako bi se njegova škola i njegovi učenici istaknuli i prepoznali u masi.

Hvala svim ravnateljima koji svoj posao rade odgovorno i s dušom te omogućavaju svim radnicima napredovanje, edukacije i potiču ih na kreativni razvoj.

HVALA NA PAŽNJI

- Svoje upite šaljite mi na utirus@utirus.hr ili na kovacic.konzalting@gmail.com